

محل اداره سی

باب طالی جوارنده ابو .
السعود جاده سنده محمود بك
مطبعه سیدر .
امور اداره و تحریریه متعلق
خصوصات ایچون محمد رضا
افتدی نامه مراجعت
اولفیلدر درج اولفیان
اوراق اعاده اولغاز .
اداره خانه جمعه دن ماعدا
هرکون آجقندر .

سَمْعَةُ مَیْیَا اُغْبَنَیْیَا

سرم ۱۳۰۷

شرائط انتشار

ولایتده و در سعادته محل
اقامتلینه کوندرلک اوزره
سنه لکی ۷۰ الی ایانی ۴۰
غروشدر اداره خانه دن
القی اوزره سنه لکی ۵۰
الی ایانی ۳۰ غروشدر .
آونملر سنه ابتداسندن
یعنی الی اوچمی نومرو دن
اعتباراً برسنه لک و یاخود
الی ایانی اولارق قید
اولنور .

مقالات علمی و فنیلک واسطه انتشاری ، کلزار ادبیانلک تجلیطاه آتاریمر

Directeur Mehmed Riza

مدیری : محمد رضا

نومرو ۵۹

سرمحرری : ساح

نسخه سی ۵۰ پاره در

بوکره مرصع عثمانی نشان ذیشانیله تلطیف پیوریلان یمر سفید عموم قیو قوماندانی سعادتو حسن رای پاشا حضرتلری

احیای آثار

اسلاف و معاصرین ادبای منظوم، منثور و کوزل آثاری جامد.

سوق عکاظ

عدد ٥٨

یکانه استناد کام اولان عنایت الهیه به طیبانه قیام امید ایدرمکه مسجد عکاظک جاعتی، امام المسلمین حضرت تریسک سایه خلافتیسا هیارنده هر طرفدن (الله اکبر) آوازملری کوش ایدیلجسک مرتبه کثیر اوله جقدر.

جاعت! مسجدی تنویر ایچی و منی دوشیورسکیز، دوشونیک، مسجد عکاظک شمع و قدیله احتیاجی بو قدر. مسجد عکاظ بی نهایت اجرام نیر ایله دوناغش اولان کنبد آتیاک معناسنی کندینه قبه ایلشدر. مسجد عکاظک قبه سی بر فضای دلدرکه شعله معانی ایله لمعان واصبعین رحمن آرمه سنده دوران ایدن ملیونلرجه کربوات قلبی مشملدر.

کوکرچین نورطلمری قدر جوهرلر کلسه مسجد عکاظه آرمه اوله من. مسجد عکاظ ایچون بو قدر قلوب موحدین رابطه توحید ایلهرلشوب قبه الاسلامک مرکز ندن نازل برسلسله متینه ربط اوله قری بیکلرجه ثریا صالقمی شعشه سنده بر طوب قدیل اولمشدر. ایشته بو طوب قدیلک آتشد ایدیلان دعال مقبول، وهر نه مرام اولورسه مستجاب الحصولدر.

آلهی ازیلیسک. ازیلت سنکدر. اللههم ابدیت ده سنکدر. حالزه که شو ایکی بحر بیکران آرمه سنده بربرخ موهمدر، عنایت الهیه و مرحمت ربانیه کله نظر ایت. ربم نظر ایت که موهم اولمسلیله برابر، بودی نابودک اوکنده لرزان لرزان کرزان، نابودی بودک آرقه سنده کف افشان اوله قری دامنسیر و بویان اولان موجهلرگی برسیال داشالجر یاندر. آلهی بویه موهم ببقرار بربرخ اولان شو حالزله سنک

حضور عظمت و نکهده الله اکبر دیوب ال بفلمه دن بشقه نه قولاق ایدمه یلوروز. الله اکبر. بتون محامد و مکالم کافه سی کندینکدر. ستایش و شکران کسه لره یراشمز، انک بارکاه عزتیه لایقدر. بروردکار علیندر، ارحم الراحمیندر. مالک یوم الدیندر. اللهم سکا پرستش ایدر، سندن مدد بکلرز.

بزی، هدایت ایتدیک طریقی مستقیمدن دور ایتمه. اوکسه لک طریقدن که آنلر نه گمراه، نه ده مغضوب علیه اولوب نعم الهیه مظهر اولمشر طور مشر. سوبله!

اوبر اللهدرکه بیکتادر. بتون مکونانک مرجعیدر. ازیلدر. ایدیدر. اکا کسه لر نمائل اولما مشدر.

قاصر (عبودیت) ایچون سراقق جبروتیه قارشو خجالتدن الله اکبر دیرک باش اگمدن بشقه نه عبادت اوله یلور. الله اکبر.

سبحان ربی العظیم، سبحان ربی العظیم... سبحان ربی العظیم. الله کندینه حمد ایدنی ایشدی! الله اکبر.

آلهی اشیا که ازلدن ابدیه قدر سنک بحر مشیتکه امواج کون و فساد آرمه سنده بویه چالقمه قدمدر. بز بر آوج خس و خاشاک فصل بیلمیزی طوغر ولته یلوروز، طوغر و لته سی بیله فصل طوره یلوروز. قصاب کبریا که قارشو بلا اختیار الله اکبر دیوب قیامتدن کیم کندینی ضبط ایدمه یلور الله اکبر...

سبحان ربی الاعلی. سبحان ربی الاعلی. سبحان ربی الاعلی..

آلهی خس و خاشاکانه قوردیممز شو مسجد عکاظمیزی سن قبول ایت. اللههم قبول ایت که قهرلی سنک ایچون دوکیلان براشک تائزک حایلر ندندر.

ربم عفو ایلکه مسجد عکاظک، خدمه خانه بیت معمورک اولقی پایه سیله مشرف اولمسنده او، و بوروز.

آلهی بارکاه قبولکندن آفرین بکلیان بو کستاخانی خائب و شر مسار ایتمه. ربم ایتمکه سنک و پردیکک امید ایله امید ایدبوروز.

حمد ایدرز که تکریم سکا حمد ایدبوروز. حمد ایدرز که اللهم احسان ایلدیکک امید، عاجز قولارکی لیاقتمز اولمدینی حالده سراقق حضرت تکدن نائل مکافات اولمغه ده امید وار ایدبور.

آلهی جهل و بهی درکه لرینه قدر ایدرمش اولدیممز حاله یته سکا منجذب اولوب طور مقده اولان شو کوکزمز مرحمت ایت. بزم کبی درکه سافلتیده قویه. رفیع الدراجتم سن رتبه نی رفیع ایت. مقربین موجب جلالک اولان دولتداردن ایله.

— آمین آمین آمین آمین

آلهی کوکیزی زخارف جسمانی هو. ساتندن سن صافله. دوش فخر مزده بحره معانی قوردون اولسون، دست عنایتک نشان احسان اوله قری سینیه جائزه شمس حقیقی تعلیق ایلسون. ایلسون که بز تهرکار و سپهر کلدده. عیدک و رسولک مصطفی حضورنده عرض امنیت ایتمکه تکریم بوزمن اولسون. الله اکبر.

تخییات، صلوات، طبیات، بتون الهیکدر. السلام علیک ایها النبی ورحمه الله وبرکاته. ای بزلر... سزمده الهیک صالح قولارینه سلام اولسون...

شهادت ایدرمکه پرستش اوله جق انجیق الهیدر، بشقه بو قدر. شهادت ایدرمکه محمد قولی، هم رسولیدر. تکریم سن محمد و خاندانه صلات و سلام ایت.

السلام علیکم ای معتکفین کوشه رزخ اولان ارواح کدشتشکان... لمه کز فزون اولسونکه قنبارکز مسجد عکاظ اتمه طوب قدیل اولدی. انظار اهل حالی تنویر ایدبور!

السلام علیکم ای شادروان فیض وجود اطرافنده طولاشان انظار آیدکان... اشک تائزله وضو ساز استعداد اولک که سزمده مسجد عکاظک جاعتدن اوله جقسکیز، سزمده مسجد عکاظک امامی (سید المیزان) که اعجاز یته اقتدا ایدمه جقسکیز... عالم شهوده کاوبده مسجد عکاظه کبردیکنز وقت شو طوب قدیلک آتشد بردننه عمومی

قوبارمەدن كچمەكز . سوز وكەدازايە دەا
ايدىكز كە بالادن استجاسات طوب قندىلك
زنجىرى كې قوائى اوزادوب عود سوزانك
دخاى آندىران دودە دودە ضراعتلىرى
كەندىنە طوغرى اصاد ايچون التى تحريك
ايدوب ايدوب دە استنام ايدىيور .
اونوتىمىكز دعا ايدىكز . حتى بىزى دە
دعانن اونوتىمىكز . اونوتىمىكز كە سىز بومقام
حيزتە دعا ايدىركن حيزتە شو انطقا ناپذير
قنابدل ايچىنە بر قندىل بولنەققدر . اودە
سوز درونىلە لمان ايدەرك سىزى سىر
ايدە جىكدر .

دعا كىز كوكلك كې بر سوز . فكر كىز
طبع كې آتشىن . هەتكىز آرزولرم كې عالى
اوسون .

عكاظ ... قوجە مسجد عكاظ !
سەندە يىقلەمە پايدار اول . درونك ارواح
معالى غافلە سىلە صباح حشرە قدر ايكلسون .
حباب اشك تاثرم اولان شو قەلرك ،
مخفلكدن حافظك تلاوت ايدە كەندىكى :

﴿ وما اوتيم . . . ﴾

ندى جبروتىنى آلب صباخ جان عارفىنە
عشق تو نەال حيرت آمد
وصل تو كمال حيرت آمد
ازهر طرفى كە كوش كردم
آواز سؤال حيرت آمد

ترانەلىرى عكس انداز اوسون . . عكاظم
يىقلەمە . بىيان كىر طر حرك اولان شو زمين
نوين . حاوى اولدىنى اشواق خروشانمك
هوای آتشیى تضيقسەلە جنبش و اهتزازە
كەسەدە بىقلەمە ! پايدار اولنكە انظار غفائە
قارشى حقيقت او كەندە بر حجاب پىندار
اولوب طسوران شو پرده هسى آچىلوب
منظرە محشر كوردندىكى زمان ، اوزمەدە
سايران اولدىنك حالدە سەندە بر طر قەدە
قورلمش بولنە جقسىن . بىندە بىلەم عكاظ
سنگ اساسكى هانكى عالمە طرح ايتشم .
اللهم انت السلام ومنك السلام . تباركت
يا ذا الجلال والاكرام .

جاعت ! نظر لر ... باقىك . سامەلر ...
قولاى وىرك . مفكرە لر ... دوشونك .

حافظلر ... ضبط ايدك اونوتىك ... ابو
بلەيك كە شو عكاظ نظامى كې ازهر كې عظيم
برمەرسەدە اولەققدر .

درونندە بر يوز يوز الى قدر سجاده
تقریش اولوب بو سجادهلر اوزرندە بر
چوق مدرس فكر لر ، حكيم اندىشەلر ،
شاعر طبعلر ، رياضى صابىلر اوكلرىنە
سطوردن رحلەلر آلوب انظار استەمدادە
تدریس حكم بلاغت ايدە جىكدر . بىندە
متجرح كە بر آوج عكاظ سوق اوليور ،
واپور اوليور ، كتاب اوليور ، مەكتەب اوليور ،
مسجد اوليور ، مدرسە اوليور ، اوليور
اوغلو اوليور بىلەم كە بويلە دقيقەدە برشان
عجب ايلە متجلى اولان بو عكاظ تەكرىم
دە نەلر اولەققدر ... اويلە كورونيوركە
دونوبىنە سوق اولەققدر ! خرده پىنار !
كوز كىزى قالدركەدە مستقبەلە طوغرو بر
باقك ، عكاظك استقبالە بر دقت ايدك ، نەدر
اوايچىنە آلتوب ويريلان افلاس ... نەدر
اوتعاطى ايدىلان افكار ... كوربورمىسكىز !
هەلە سوق اولمە باشلامش ايكن بىيان
ايدەم كە بوسوق عكاظى تماشاىە كلان برى
پىكران خيال ايلە افكار معنى برستى آرە سەندە
بر مناسبتىمىزك اولماق ايچون (صرف
ونحو) انضباطە مامور اولدقلىرى كې
﴿ فقه الاغه ﴾ دە قانوندر .

بونلر مناسبتىمىز برلكە ، صار قندىباى ايدر
بر جەلە غىر مربوطە كوردكارى كې كەلە
صاول ! جەلە چكىل ! دىبە جىكلدر .

غالبا سوق عكاظ ايچون كوندريە جىك
آناىى صورە جقسىكز . بونلرى قبول
وتسلم ايچون (منطق) مامور اولوب
﴿ مناظرە ﴾ دە مەقنە معاوان وىرلمشدر .
بو آدملىر قبول وتسلم ايتەكدن مىكرە ھەبر
اىر معرض مخصوصنە قونىلەققدر .

پوشيدە اولمە كە سوق عكاظ بر مكان
محرذر . درونندەكى مانز بدىعەدن هانكى
دزد معافى برشى آتيردە عىنا ويا اكلا -
شامسون دىو بعض برلرى تەقىير ايدرك
كەندى مالى ايتش كې اوتەدە بریدە صامتە
قالقىدىنى كور بولورسە درحال ياقەلانونب

تەشەير ايدىلە رك او كې جراً تەلردن الى
كسبلە جىكدر . تەكرر ايدە جىك اولورسە جزا -
سىيەدە تەكرر ايدوب بالآ خرە سوق عكاظ
ايچىنە كىز . كە مقتدر اولەم يوب او كىلرك
بەستون آياغى كسبلە جىكدر .

« الدل على الخير كفاغله » توصيفنە مصدوق
عليه اولان ذوات خيره سوق عكاظك
دلایلدر .

سوق عكاظ ايچىنە خود فروشانك
مناغى مزاد ايدە جىك دلال مصيبت يوقدر .
سوق عكاظ ايچىنە كسە قوروم صانە من .
كەندى پلاس پىز مەرسەنك سەمسارى اولان
تاو جىلردن سوق عكاظ اميندر .

سوق عكاظ ايچىنە بىرەرلر يورمىز ،
مغشوشلر كچىز . سوق عكاظ كتاب صورە
رستەدە كوردندىكى وقت كوريلە جىك صحىفەلىرى
برر (باقوت) اولوب نظردن نظره تداول
ايدە جىكدر . بونلرك قىمتى محافظە ايچون
لازم اولان تأمىنات ايسە خزىنە آتەدە
بالغا ماباغ محفوظدر .

سوق عكاظ بر (افكار بدىعە
بونمارشەسى) اولوب ايچىنە بازارق يوقدر .
كوريلان ماسئر كونا كونه قارشى انظار
قابليت (ذهن) وبروب (عبرت) آلهققدر .
نەضرب آليش وىرشدرك بر نظار استەمدادك
ويرە جىكى ئىن بىنە كەندى زردندە — فقط
تزاید ايتش اولدىنى حالدە — بولنەجىنى
كې آتش اولدىنى فكرلردە — زردندە
اولدىنى حالدە — سوق عكاظ ايچىندىن
قالدىرلامش بولنەققدر .

— بو عاداتا بر فسون .
— اوت سوق عكاظ ايچىنە دونان
معاملەتون معاملە فسوندەر . شولەكە :

مثله ميمك فرقى اولمىشە جىنى كې بايع
ايلە مشترى آرە سەندەدە اصلا آيرى غىرى
يوقدر . بر درجەدە كە ايچىكدارى زلال معنى
دخى آيرى كىتمەز . خلاصە آلان دە ،
صانان دە ، آنان دە ، ويريلان دە ھەپ بر
فكر در . سوق عكاظ بر جىب اندىشە امتدر .
سوق عكاظك تلاحق افكار نقطە سەندن
كورونلىنى دە شو صورتلە ترسيم ايدىرككە :

ابوالسيفين شامی حاجی احمد افندی

باشمزه بولان کتبخانه لری تحریر ایتیم .
افرنج بولدقلری آثار قدیمه دن بر ساقی
پارچه سی ، بر حصیر فرسوده سنی بیله محافظه
ایتدکاری حاله ندن بز آثار اسلافی چور و تم .
آنلرک ایچنده یکی فاریقه لرک تنظیر ایده .
مدیکی اسکی معدنلرکی بر چوق نظیره ناپذیر
نوادر کرانبها کورمکده بز .

افرنج بویله خزف ساره لری ، ویرانه
رسملری ، بردی پارچه لرکی بر مشق
ترقی اتخاذ ایدرک پیش نظر مطالعه ایلوب
فن معماری کی رسم کی تاریخ کی بر چوق
فنون و صنایع رقی ایتد بر دکاری و ایتد بر مکده
اولدقلری حاله عیب دکلیسدرک بز آثار
قدیمه مزدن استفاده ایتدکنن بشقه آنلری
ترجمه طریقه لسانلریه نقل ایدرک استفاده
ایدوب طوزنمده اولان اجنبیلردنه عبرت
المیه جق قدر قاص غافل طوردم .

ایشته ملیتمزک فوق التیمین حائز اهمیت
اولان آثار عتیقه لسیه سی جمع و تالیف
ایدرک انظار اتمی مستفید اتمک فکر مهمنه
مینی (متحف البلاغه) دائره سی علاوه
ایدوروز .

کرک سوق عکاظ کرک متحف البلاغه
درونشده بولسان اثرلرک لسان حال ایله

عکاظک آبا و اجدادی معامله زمانه
مغیر اولمشلر کی هر بری برکوشه خوله
چکله رلک صیت و صدارلری کلیان موتی حاله
کشلر سده کافه سی حی و کج عکاظک
معلومیدر .

غیرتلی عکاظ بومسلسلاً باعث وجودی
اولان و مسرور زمان ایله اوزر زینه غبار
نسیان چوکرک نسیاً منسیا حاله کلان آبا
و اجدادی بر برر چقصاروب لایق
اولدقلری موقع احترامه کتوره رلک ایضای
وظیفه بنوت ایدمکدر . الهی سنک معلوم
عز تکدرکه عکاظک همته عالییدر . الهی
عکاظه توفیق و عنایت ویرکه توفیق و عنایت
سنکدر .

حیرت! بوسوزکن سوق عکاظ اتصائلده
برده بلاغت موزنسی اوله جق کبی
اکلایورم... اوت سوق عکاظه متضل برده
بلاغت موزنسی بولنه جقصدرکه درونشده
اسلافک هر بری بر مآخذ مفاخر و مشق
ادب اولمه شایان اولان آثار بلیغ لری
بولنه جقدر .

افرنج نازمه قدر بر چوق مشاق
سفریه برطاق مصارف کلیه اختیار ایدمک
حفریات ایله اوضر اشدقلری حاله بز یانی

سرکیر قونلرینه کوره برطاق سرکیر
تولید ایدوب برایکی عصر صکره بر اوله رق
موزه خانه اولورلر .

موزه خانه لری سرکیرک اجدادی ، سر-
کیر آنلرک اولاد و احفادیدر .

ایشته بویله نظریه لردن استنتاج
ایدرک دیرمه سوق عکاظ مستقبده برطاق
اسواق بلاغت و معارض حکم تولید ایدرک
الی ماشاء الله معمر اولوب کیده جکدر . انجق
محافظه سنه دقت اولسونکه محافظه سنه دقت
اولمیان کنجار کی آز زمان ایچنده یقیلوب
خراب و تراب اولسون . بر صورتله باقلسو-
نکه بر چوق اولاد و احفاد- یشدردکن
صکره دخی وجودی خراب اولوب اولاد
و احفادی کی کندیده — قوای موجو-
ده سنی حافظ اوله رق — استقبالك برکوشه
احترامه قوریلوب مرجع تخیل عمومی
اولسون . اخلاق و اخلاقی افکارینک
زیارت و استفاده لرینه مظهر اولسون طورسون .
حاصلی سوق عکاظ اولسون یشاشون !

زیرا بنجه معلومدرکه عکاظ مجهول
النسب برزاده طبیعت دکدر . عالی بر خاندانه
منسوبدر . آبا و اجدادینه حرمت ایدر بر
اصیلزادمدر .

ابوالسفین شاملی حاجی احمد افندی

یارب کرم ایت نم سنکدر
رد ایتمه بو متهم سنکدر
عبدک نسی وار الله !
حتی شو یازان قلم سنکدر

بندہ بیلیم قلم ! نہ فی سین سن
نی دہ برشیعی بشقہ شی سین سن
بکا ہم لوح و ہم قلم سنسین
بزیمہ کیف جام جم سنسین
فیض ارواح ایله وئید سین
بن کی سمنده بر مجرد سین
خدمتک شکرین ایلمک اولاز
نہ دعا ایلم سنکچون آز
حق سنی لوحه ایلسون تزویج
یازمہ عمر کردہ فکر پچسا بیج

— اوت فقط اغراضن سن زیادہ مہم
مہملکنندن زیادہ مقدس . قدسینندن زیادہ
کوچ کورینہ بیلورسہدم یکانہ استسادکام
اولان توفیق الہی بہ کورہ برشی دیمک
دکادر . و هو الموفق والمیسر

ہایدی قرطاسہ ایتدہ وضع جبین
دی سجد کردہ ربنا آمین

فی ۲۸ جادی الاخری سنہ ۱۳۰۴

مہریت

ثانہ مناویلی اوزرہ . منسوج اولان مائر
بدیمہ لری بولنہ جقسہدم ایلرودہ جغتای
چین ہند آجہ حتی امید برونی لسانی بیلہ
دائرہ تمی دہ داخلدر .

شمدی اکلامکہ سوق عکاظ بلغای
معاصرین طرفلرندن جسدأ مظهر رغبت
اولق ایستور . بالفرض عصر منک خطبا
وشعراسی طرفندن شایان تماشا کورلسہ بیلہ
ینہ سوق عکاظ متوکلا علی اللہ دوام ایلمہ جکدر .
ومن يتوکل علی اللہ فهو حسبہ . کدشتکاک
روحانیتلری صاغ اولسون استندیک قدر
ہمت ومعاونت ایچون کافہ سی مہیادر . ظن
ایدرمکہ بویلہ برسوق عکاظی زیارت ایتک
بلغای عصرم ایچون دہ آز شرف دکادر .

سوق عکاظک نہ اساس اوزرینہ
قولر دیتی نہ فکرہ منی تأسیس اولتندیتی
بن تعین ایدمم ، انظار استعداد نہ یولمہ
تأثیر ایدرہ آنک ایچون تأسیس اولتشددر .
شوقدر دیرمکہ اقوام مختلفہ امتک سخوراتی
مطبوعاتی بر صورئلہ ملاقات ایتدروب
میسالہلرندہ بر معارفہ ادبیہ پیدا ایدرک
عناصر منتشرہ اسلام آرہ سمنده برواسطہ
اتصال اولق کی مقدس بر فکر سوق
عکاظک عمل طاشنی آتشددر . ثبتا اللہ
وایکم .

— وظیفہ دہ پنجه اغر .

نہ سوبلمکدہ اولدقنرینہ کوز کزدرین انظار
ثلثہ امتہ — (دورکہ ، یقول) دیرک —
ترجمہ و تعریف ایلمہ جک ترجمان و معرفلر
دخی ممکن اولدیتی قدر بولندر بلہ جقدر .

ایشیدلدی دیلمسونکہ سوق عکاظ
ایچیمدہ (ادبیات عتیقہ ، ادبیات جدیدہ)
تعبیرلری کی توحید نقطہ نظرندن موجب
تفرقہ کوریلان سوزلر ممنوعدر . عتیقہ ،
جدیدہ نہ دیمکدر . ادبیات امت بردر .
باشلرندہ کفیه ، پایاق ، فس بولنان عرب ،
عجم ، ترک ہیسی امت محمددر . ارباب معانی
نظرندہ اوزرہ قبلندن اولان الفضاظک
اختلافی معانی قطعاً تغیر ایلمہ من . الفضاظ
قدر تنوع ایدرہ ایلسون ینہ معنی بردر .
بر آدم ایسترسہ بیک درلو قیافہ کیرسون
ینہ او آدم او آدندر . حضرت پیغمبرک
تبلیغ بیوردقلری دین بین اقوام مختلفہ
امتی تخمیر ایدک کافہ مزی برملت اسلامیہ
ایتدیک حالہ ندن اختلاف السنہ وحدت
ادبیہ مزہ منقی اولسون . اوکی اختلاف
صوری و نزاع لفظیلرک موحدین عنبدندہ
احمیتی دکل ، وجودی بیلہ یوقدر . نتیجہ
ادبیات اسلامیہ بردر .

تکرار ایدرمکہ سوق عکاظ و متحف
البلاغی بک واسع بر اساس اوزرینہ
قورمقدمہ : بولاردہ شمدیک امتک السنہ